OCAK 2026

Hazırlayan: Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ZELKA

TOBB Bartın İli Akademik Danışmanı

Bartın'ın Sosyo-Ekonomik Karnesi: 8 Yıllık Değişim Ne Anlatıyor?

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan "İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması" (SEGE-2025) kamuoyuyla paylaşıldı. En son 2017 yılında yayımlanan raporla kıyaslandığında, Bartın'ın son 8 yıldaki değişimi dikkat çekici veriler sunuyor.

Tablo 1'deki verileri incelediğimizde ilimiz adına iki farklı durumla karşılaşıyoruz:

- **Güçlü Yanlarımız:** Demografi ve istihdam verilerindeki ivme, Bartın'ın genel sıralamasını yükseltici etki oluşturmuştur.
- **Gelişim Alanlarımız:** Eğitim, sağlık, rekabetçilik ve yenilikçilik kapasitesi, mali değişkenler, erişilebilirlik ve yaşam kalitesi alanlarında ise bir önceki rapor dönemine göre gerileme söz konusu olup bu durum ilimizin genel sıralamada da gerilemesine yol açmıştır.

Bartın'ın SEGE sıralamasına göre ve sıralamayı oluşturan ana değişkenler açısından 81 il arasındaki konumunu aşağıda bulabilirsiniz. Şehrimizin potansiyelini yukarı taşımak adına bu veriler, stratejik bir yol haritası niteliği taşıyor.

Tablo 1: Bartın İli Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması

	Bartın'ın 81 İl İçinde Sıralamadaki Yeri	
	2017	**2025**
Demografi	56	27
İstihdam	26	23
Eğitim	39	49
Sağlık	41	56
Rekabetçilik ve Yenilikçilik Kapasitesi	67	70
Mali Değişkenler	39	48
Erişilebilirlik	38	57
Yaşam Kalitesi	49	68
SEGE	**46**	**56**

Tablo 1'deki veriler, Bartın'ın 2017'den 2025'e uzanan sekiz yıllık süreçte sıralamada önemli değişiklikler yaşadığını göstermektedir.

Yükselen Grafiğimiz: Demografi ve İstihdam

İlimiz adına en umut verici gelişme, demografik yapımızda ve iş gücü piyasamızda yaşanmıştır. 2017 yılında 56. sırada yer alan demografi verilerimiz, 2025 itibarıyla 27. sıraya kadar yükselerek keskin bir sıçrama yapmıştır. Benzer şekilde istihdamda da ilk 25 şehir arasına girerek 23. sıraya yerleşmemiz, Bartın'ın üretken gücünün ve beşeri sermayesinin ne denli dinamik olduğunu kanıtlamaktadır.

Sıralamadaki Değişim ve Yapısal Etkileri

SEGE sıralamasında 46. sıradan 56. sıraya gerilemiş olmamızın nedenlerini detaylıca incelemek şehrimizin geleceği adına büyük fayda sağlayacaktır.

Tablo 1'de somutlaşan veriler; Bartın'ın 2017'den 2025'e uzanan sekiz yıllık süreçte toplumsal ve ekonomik yapısında kritik bir değişim yaşandığını ortaya koymaktadır. 2017 yılında sosyo-ekonomik gelişmişlikte 46. sırada yer alan ilimiz, 2025 raporunda 10 sıra gerileyerek 56. sıraya yerleşmiştir. Bu değişim sonucunda Bartın, 4. Gelişmişlik Kademesi'nden 5. kademeye geçerek kalkınma sürecinde yeni ve dikkatle analiz edilmesi gereken bir safhaya girmiştir.

Rekabet Ortamı ve Değişen Dinamikler

Raporun en çarpıcı sonuçlarından biri, bölgesel rekabetteki konumumuzdur. 2017 yılında Bartın'ın gerisinde yer alan Artvin, Çorum, Erzincan, Aksaray, Kastamonu, Giresun, Kilis, Çankırı, Ordu ve Erzurum şehirlerinin, 2025 itibarıyla ilimizin önüne geçtiği görülmektedir. Bu süreçte Bartın'ın sıralamada geride bıraktığı herhangi yeni bir ilin bulunmaması, gelişim hızımızın çevremizdeki illere kıyasla yavaşladığını göstermektedir.

Yeni Kriterler: Dijitalleşme ve İnovasyon

SEGE 2025 raporu, önceki yıllardan farklı olarak daha modern ve detaylı bir bakış açısı sunmaktadır. Analize dahil edilen 52 değişkenin yarısı (26 değişken), önceki raporlarda yer almayan verilerden oluşmaktadır. Eklenen yeni değişkenlerle illerin ekonomik kalkınma, dijitalleşme, inovasyon ve yaşam kalitesi gibi alanlarda daha detaylı şekilde değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Sıralamayı Belirleyen Temel Faktörler

İlimizin sıralamadaki yerini yukarı taşıma potansiyeli olan en güçlü 10 değişken arasında;

Hane Başına Sabit Genişbant İnternet Abone Sayısı, Kişi Başına Düşen Banka Mevduatı Tutarı, Kişi Başına Düşen GSYH, Kadınların Çalışma Çağı Nüfusu İçinde Aktif Çalışma Oranı gibi nitelikli veriler öne çıkmaktadır. Buna karşın, işsizlik oranı ve tarımsal üretim payı gibi geleneksel verilerin genel endeks üzerindeki etkisi daha düşük kalmıştır.

Stratejik Bir Değerlendirme

İlimiz adına en önemli tespitlerden biri de değişkenlerin ağırlığı ile ilgilidir: Bartın'ın en başarılı olduğu Demografi ve İstihdam kategorilerinin genel sıralama üzerindeki etkisi sınırlı kalırken; ilimizin gerileme yaşadığı Mali Değişkenler grubu, genel endeksi en fazla etkileyen ana güç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sonuç: Verilerin Işığında Geleceği Planlamak

Elde edilen bu veriler, Bartın için sadece bir sıralama kaybı değil, aynı zamanda stratejik olarak odaklanmamız gereken yeni alanları işaret eden bir yol haritasıdır. Aşağıda paylaşılan ikinci tablo, ilimizin genel sıralamadaki konumunu doğrudan etkileyen dinamikleri anlamamız açısından büyük önem taşımaktadır.

Tablo Analiz Rehberi:

Bu verileri doğru yorumlayabilmek adına tabloyu şu kriterlere göre inceleyebilirsiniz:

- **Metodolojik Değişim:** 2025 verilerinin 2017 ile kıyaslanabilmesi için her iki döneme de yer verilmiştir.
- **Çıkarılan Değişkenler:** 2017 sütununda kırmızı renk ile işaretlenen değişkenler, 2025 yılında analiz kapsamından çıkarılan kriterleri temsil eder.
- **Güncel Göstergeler:** 2025 sütunu altında, şehrimizin bugünkü sosyo-ekonomik düzeyini ölçen güncel alt değişkenler listelenmiştir. Yeni eklenen değişkenlerin yanında (Yeni) veya (Kısmen Yeni) ifadeleri bulunmaktadır.

- **Etki Derecesi:** SEGE sıralamasını oluşturan 52 değişkenin başındaki parantez içi rakamlar, o verinin sıralama üzerindeki ağırlığını göstermektedir. Örneğin; "(1) Hane Başına Sabit Genişbant İnternet Abone Sayısı" ibaresi, bu değişkenin il sıralamasını belirleyen en güçlü faktör olduğunu, "(52) İşsizlik Oranı" ifadesi ise işsizlik oranının il sıralamasına en az etki eden faktör olduğunu ifade eder.
- **Öncelikli Alanlar:** İl sıralamasına etkisi en yüksek olan ilk 10 değişken, tabloda kolayca ayırt edilebilmesi amacıyla yeşil renkle vurgulanmıştır.

Bu tablo, Bartın'ın mevcut durumunu daha iyi anlamamıza yardımcı olurken, şehrimizin geleceğini ortak bir çabayla daha çağdaş ve rekabetçi bir zemine taşımak için bir fırsat olarak değerlendirilmelidir.

Tablo 2: Alt Değişkenlerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralamasını Etki Sırası

	ANA DEĞİŞKENİ OLUŞTURAN ALT DEĞİŞKEN	
ANA DEĞİŞKEN	**2017**	**2025**
DEMOGRAFİ	(35) Nüfus Yoğunluğu	(33) Nüfus Yoğunluğu
	(23) Yaşa Göre Doğurganlık Oranı	(45) Adölesan Doğurganlık Oranı (**Yeni**)
	(36) Net Göç Hızı	(35) Net Göç Hızı
	(42) Şehirleşme Oranı	(30) Şehirleşme Oranı
		(39) Ortalama Hane Halkı Büyüklüğü (**Yeni**)
İSTİHDAM	(52) İşsizlik Oranı	(52) İşsizlik Oranı
	(46) İş Gücüne Katılma Oranı	(5) Çalışma Çağı Nüfusu İçinde Aktif Çalışma Oranı (**Yeni**)
	(13) Çalışma Çağındaki Nüfusun İl Nüfusuna Oranı	(16) Çalışma Çağındaki Nüfusun İl Nüfusuna Oranı
	(39) İmalat Sanayii İstihdamının Sigortalı İstihdam İçindeki Oranı	(47) İmalat Sanayii İstihdamının Sigortalı İstihdam İçindeki Oranı
	(3) Sosyal Güvenlik Kapsamındaki Aktif Çalışanların İl Nüfusuna Oranı	(43) İstihdam Oranı (**Yeni**)
	(38) Ortalama Günlük Kazanç	(38) Ortalama Günlük Kazanç
	(28) Ortalama Günlük Kazanç – Kadın	(4) Kadınların Çalışma Çağı Nüfusu İçinde Aktif Çalışma Oranı (**Yeni**)
		(36) Yüksek ve Orta-Yüksek Teknoloji Sektörlerinde Çalışan Oranı (**Yeni**)
EĞİTİM	(10) Okuryazar Kadın Oranı	(13) Okuryazar Kadın Oranı
	(24) Genel Ortaöğretim Net Okullaşma Oranı	(34) Ortaöğretim Net Okullaşma Oranı
	(37) Mesleki ve Teknik Liseler Okullaşma Oranı	(11) Ortalama Eğitim Süresi (**Yeni**)
	(22) YGS Ortalama Başarı Puanı	(28) Ortalama TYT Puanı
	(17) Yüksekokul veya Fakülte Mezunu Nüfusun 22 Yaş ve Üzeri Nüfusa Oranı	(6) Yüksekokul veya Fakülte Mezun Oranı (**Yeni**)
		(51) Ortaöğretimde Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı (**Yeni**)
SAĞLIK	(49) Yüz Bin Kişiye Düşen Hastane Yatak Sayısı	(49) Yüz Bin Kişiye Düşen Hastane Yatak Sayısı
	(25) On Bin Kişiye Düşen Hekim Sayısı	(20) Yüz Bin Kişiye Düşen Hekim Sayısı **(Kısmen Yeni)**
	(5) On Bin Kişiye Düşen Diş Hekimi Sayısı	(46) Bebek Ölüm Hızı (**Yeni**)
	(16) On Bin Kişiye Düşen Eczane Sayısı	(21) Yüz Bin Kişiye Düşen Eczane Sayısı **(Kısmen Yeni)**
	(14) Primi Devlet Tarafından Ödenen Nüfusun İl Nüfusuna Oranı	(19) Primi Devlet Tarafından Ödenen Nüfusun İl Nüfusuna Oranı

REKABETÇİ VE YENİLİKÇİ KAPASİTE	(27) Kişi Başına Düşen İhracat Tutarı	(27) Kişi Başına Düşen İhracat Tutarı
	(29) İmalat Sanayii İşyerlerinin Türkiye İçindeki Payı	(26) İmalat Sanayii İşyerlerinin Türkiye İçindeki Payı
	(34) İmalat Sanayii Kayıtlı İşyeri Oranı	(48) İmalat Sanayii Kayıtlı İşyeri Oranı
	(45) Kişi Başı Sanayi Elektrik Tüketimi	(18) Sanayi Elektrik Tüketiminin Türkiye İçindeki Payı **(Yeni)**
	(21) Teşvik Belgeli Yatırım Tutarının Türkiye İçindeki Payı	(17) Teşvik Belgeli Yatırım Tutarının Türkiye İçindeki Payı
	(41) KSS İşyeri Sayısının Türkiye İçindeki Payı	(22) 15 Yaş Üzeri Nüfusa Düşen E-Ticaret İşlem Sayısı **(Yeni)**
	(31) On Bin Kişiye Düşen Yabancı Sermayeli Şirket Sayısı	(32) Yüz Bin Kişiye Düşen Yabancı Sermayeli Şirket Sayısı **(Kısmen Yeni)**
	(8) Yüz Bin Kişiye Düşen Marka Başvuru Sayısı	(31) Ar-Ge Harcamasının Türkiye İçindeki Payı **(Yeni)**
	(19) Yüz Bin Kişiye Düşen Patent Başvuru Sayısı	(9) 15 Yaş Üzeri Nüfusa Düşen Fikri Mülkiyet Ortalaması **(Yeni)**
	(18) Yüksek Lisans veya Doktora Sahibi Nüfusun 30 Yaş ve Üzeri Nüfusa Oranı	(10) Yüksek Lisans veya Doktora Mezunu Oranı **(Kısmen Yeni)**
	(47) Tarımsal Üretim Değerinin Türkiye İçindeki Payı	(50) Tarımsal Üretim Değerinin Türkiye İçindeki Payı
	(44) Turizm Yatırım-İşletme ve Belediye Belgeli Yatak Sayısının Türkiye İçindeki Payı	(44) Turizm Yatırım-İşletme ve Basit Konaklama Belgeli Tesislerin Yatak Sayısının Türkiye İçindeki Payı **(Kısmen Yeni)**
	(33) OSB'lerde Üretim Yapılan Parsellerin Türkiye İçindeki Payı	
MALİ DEĞİŞKENLER	(30) Banka Kredilerinin Türkiye İçindeki Payı	(25) Banka Kredilerinin Türkiye İçindeki Payı
	(6) Kişi Başına Düşen Banka Mevduatı Tutarı	(2) Kişi Başına Düşen Banka Mevduatı Tutarı
	(2) Bin Kişiye Düşen İnternet Bankacılığı Aktif Bireysel Müşteri Sayısı	(8) 15 Yaş Üzeri Nüfusa Düşen ATM Sayısı (**Yeni**)
	(26) Kişi Başına Düşen Merkezi Bütçe Geliri	(23) Kişi Başına Düşen Vergi Gelirleri Tutarı (**Yeni**)
	(4) Kişi Başı GSYH	(3) Kişi Başına Düşen GSYH
	(1) Bin Kişiye Düşen İnternet Bankacılığı Aktif Kurumsal Müşteri Sayısı	
ERİŞİLEBİLİRLİK	(32) Kırsal Kesim Asfalt-Beton Köy Yolu Oranı	(37) Hava Yolu Yolcu Sayısının Türkiye İçindeki Payı (**Yeni**)
	(7) Hane Başına Sabit Genişbant İnternet Abone Sayısı	(1) Hane Başına Sabit Genişbant İnternet Abone Sayısı
	(12) Kişi Başına Düşen Mobil Telefon Abone Sayısı	(15) Kişi Başına Düşen Mobil Telefon Abone Sayısı
	(20) Otoyol ve Devlet Yollarının Yük/Km Değerleri	(14) Otoyol ve Devlet Yollarının Yük/Km Değerleri
	(43) Demiryolu Hattının İlin Yüzölçümüne Oranı	(29) Demiryolu Yolcu Sayısının Türkiye İçindeki Payı (**Yeni**)
YAŞAM KALİTESİ	(15) Bin Kişiye Düşen AVM Brüt Kiralanabilir Alan	(12) Bin Kişiye Düşen AVM Brüt Kiralanabilir Alan
	(51) İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi ile Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı	(40) Atık Hizmeti Verilen Nüfusun Toplam İl Nüfusu İçindeki Payı (**Yeni**)
	(11) Kişi Başı Mesken Elektrik Tüketimi	(24) Kişi Başı Mesken Elektrik Tüketimi

YAŞAM KALİTESİ	(9) Bin Kişiye Düşen Özel Otomobil Sayısı	(7) Bin Kişiye Düşen Özel Otomobil Sayısı
	(50) Kükürtdioksit (SO_2) Ortalama Değeri	(42) Kamuya Açık Alan Oranı (**Yeni**)
	(48) Sosyal Güvenlik Kapsamı Dışında Kalan Nüfusun İl Nüfusuna Oranı	(41) Yüz Bin Kişi Başına Sinema ve Tiyatro Koltuğu Sayısı (**Yeni**)
	(40) Yüz Bin Kişi Başı Ceza İnfaz Kurumuna Giren Hükümlü Sayısı	

Kaynak: 2017 ve 2025 İl SEGE Raporları.

Erişim için bağlantı adresi : https://www.sanayi.gov.tr/merkez-birimi/b94224510b7b/sege/il-sege-raporlari

Harita 1. İl SEGE-2025 Gelişmişlik Kademeleri Haritası

